

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/333/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513203448
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yveta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:2513203448.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltéšom, so sídlom K. č. X, P.O.A. č. XXX, A., proti odporcovi: V. S., bytom N. F. č. XXX/XX, N., t. č. Na S. č. XXX, XXX XX N. M., Česká republika, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca, so sídlom F. Kráľa č. 2080, Čadca, zastúpený spoločnosťou STEHURA & partners, s.r.o., so sídlom F. Kráľa č. 2080, Čadca, o zaplatenie 1.393,48 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/33/2014-84 zo dňa 10. februára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/33/2014-84 zo dňa 10. februára 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy. Zároveň týmto rozsudkom uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi do rúk jeho zástupcu trovy konania v sume 190,58 Eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z predložených dôkazov spoľahlivo nevyplýva záver, že navrhovateľ skutočne odporcovi poskytol finančné prostriedky. Odhliadnuc od uvedeného prvostupňový súd upriamil pozornosť na fakt, že tu bola zo strany vedľajšieho účastníka vznesená námietka premlčania. Ak by aj súd akceptoval skutočnosť, že navrhovateľ poskytol odporcovi finančné prostriedky so splatnosťou prvej splátky 20.11.2008, s ktorou bol navrhovateľ v omeškaní a keďže nezaplatil ani ďalšie v poradí určené splátky, muselo dôjsť k zosplatneniu úveru (nezaplatením jednej splátky za časové obdobie viac ako tri mesiace alebo dvoch splátok) a tým aj k zániku zmluvy. Je bez právneho významu, či navrhovateľ (právny predchodca) úverový vzťah predčasne s odporcom pre neplatenie úverových splátok písomne ukončil alebo nie, a to z dôvodu, že navrhovateľ by v podstate mohol aj napriek neplneniu povinností odporcu zo zmluvy vyčkávať a zmluvu neukončiť, čo by znamenalo, že zmluva by bola naďalej platná a k premlčaniu nároku zo zmluvy by prakticky nemuselo dôjsť. Takýto výklad by bol v rozpore s účelom zmluvy a s inštitútom premlčania viazaného na na zročnosť (splatnosť) dlhu. Najneskôr dňom 21.1.2009 sa právo navrhovateľa mohlo vykonať prvý raz, teda od tohto dňa začala navrhovateľovi plynúť trojročná premlčacia lehota. Právo sa mohlo vykonať po prvý raz, keď navrhovateľovi vznikla na jeho základe možnosť podať žalobu - actio nata. Navrhovateľ podal žalobu až dňa 3.2.2013, teda po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula 21.1.2012. Napokon okresný súd upriamil pozornosť na absenciu náležitostí zmluvy podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá skutočnosť znamenala, že úver by sa inak považoval za bezúročný a bez poplatkov. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, resp. jeho zmeny a vyhovenia podanému návrhu. Uviedol, že medzi jeho právnym predchodcom a odporcom došlo dňa 14.10.2008 k uzavretiu zmluvy o

pôžičke, na základe ktorej poskytol druhej zmluvnej strane sumu 980,45 Eur. Konečná splatnosť pôžičky nastala 20.7.2012. V danom prípade nedošlo k ukončeniu zmluvy odstúpením či výpoveďou. Ukončiť zmluvný vzťah odstúpením alebo výpoveďou zmluvy je právo, nie povinnosť veriteľa. Pokiaľ je medzi zmluvnými stranami dohodnuté splácanie v splátkach, nejedná sa o čiastočné plnenie, ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach, a preto je lehotou splatnosti lehota na splatenie celého záväzku (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Obo/54/2007), v danom prípade 20.7.2012. Od nasledujúceho dňa tak začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde. Nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti dospel súd prvého stupňa k záveru o začiatku plynutia premlčacej lehoty dňa 21.1.2009, ak odporca uhradil aj splátku splatnú dňa 20.2.2009, teda mesiac po tom, ako založil plynutie premlčacej lehoty súd prvého stupňa. Veriteľ nemal dôvod ukončiť zmluvný vzťah v čase, kedy odporca svoj záväzok splácal. K otázke preukázania uplatneného nároku poukázal na povinnosť veriteľa informovať dlžníka pred uzavretím zmluvy o zmluvných podmienkach na formulári, ktorého vzor ustanovuje vyhláška Ministerstva financií SR. Tento formulár si mohol súd vyžiadať. Odvolateľ nesúhlasil so závermi okresného súdu, že tu nebolo preukázané poskytnutie finančných prostriedkov v prospech odporcu. Navrhovateľ predložil v konaní zmluvu, pričom z Podmienok k tejto zmluve vyplýva, že „klient požaduje o uskutočnenie prevodu finančných prostriedkov na účet spoločnosti..“. Odporca navyše nijako nerozporoval, že mu financie boli poskytnuté. Napokon odvolateľ vyslovil nesúhlas s priznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V posudzovanej veci bol podaný návrh na začatie konania o zaplatenie sumy 1.393,48 Eur s príslušenstvom, na preukázanie čoho predložil pôvodný navrhovateľ Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky zo dňa 14.10.2008. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj pripojené Podmienky k zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky a Všeobecné obchodné podmienky.

Za podstatné považoval krajský súd, vzhľadom na obsah odvolacích námietok, poukázať na zásady dokazovania platné pre civilné sporové konanie - pokiaľ navrhovateľ prezentuje v konaní isté skutkové tvrdenia, tieto navyše podporí dôkazmi, ktoré nijako neodporujú týmto tvrdeniam, dochádza k presunu dôkazného bremena na druhú procesnú stranu. V prejednávanej veci navrhovateľ upriamil pozornosť na fakt, že poskytol odporcovi pôžičku, na podporu čoho predložil zmluvu s prílohami, z ktorej jasne vyplynula výška finančných prostriedkov, spôsob ich následného splácania a pod. Dokonca účastník tvrdil, že k omeškaniu s plnením došlo až 20.3.2009, teda dovtedy sa pôžička splácala. Odporca nijako nespochybnil fakt, že mu bola pôžička poskytnutá, obsah dokazovania vôbec nenasvedčuje tomu, že by práve táto okolnosť mala byť v konaní sporná. Z uvedeného potom druhostupňový súd vyvodil, že úsudok okresného súdu o nepreukázaní poskytnutia finančných prostriedkov podľa zmluvy nemal oporu vo vykonanom dokazovaní a nemohol byť základom pre zamietajúce rozhodnutie.

K úvahám súdu, že tu „muselo dôjsť k zosplateniu úveru“ treba uviesť, že požiadavka na splatenie celého dlhu splácaného v splátkach z dôvodu omeškania dlžníka s plnením dlhu je právom veriteľa, nie je povinnosťou, na čo správne poukázal aj odvolateľ v podanom opravnom prostriedku. Dlžník je povinný splácať pohľadávku len v určenej (dohodnutej) výške. Ak bolo v súdnom rozhodnutí alebo v dohode účastníkov určené, že pri nesplnení niektorej splátky nastane splatnosť celej pohľadávky (prípadne zvyšku nezaplatennej pohľadávky), veriteľovi vzniká právo uplatňovať voči dlžníkovi celú pohľadávku (resp. jej nezaplatený zvyšok) v prípade, keď dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok alebo súdne rozhodnutie o povolení splátok.

Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka nemožno vykladať tak, ako to prezentoval súd, že k mimoriadnej splatnosti dôjde automaticky a ani ako uvádzal odvolateľ - že momentom uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa stáva splatný dlh ako celok, t. j. aj splátky, ktoré boli splatné už skôr. Uvedené nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ odporca nezaplatil splátky úveru, ich splatnosť, a teda aj začiatok premlčacej doby treba počítvať odo dňa nasledujúceho po dni, kedy sa malo plniť. Pokiaľ by navrhovateľ uplatnil v súlade so zmluvou právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, znamenalo by to zmenu splatnosti splátok splatných v budúcnosti, nie splátok, ktorých splatnosť už nastala. Prijatím názoru odvolateľa by bolo nutné dôjsť len k nelogickému záveru o „posúvaní“ splatnosti a tiež premlčacej doby už skôr splatných splátok (pozn. predĺženie premlčacej doby by bolo v danom prípade prípustné len na základe inštitútu uznania práva podľa § 110 Občianskeho zákonníka). Na podporu uvedeného odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu z 1.3.2009 sp. zn. 1M Obdo V 15/2006.

Napokon odvolací súd považoval za nenáležité tvrdenia navrhovateľa o potrebe dôkaznej iniciatívy súdu postupom podľa § 120 ods. 1 tretia veta O.s.p., ktorá je prípustná len v obmedzených prípadoch a možno ju pripustiť len pri rešpektovaní princípu rovnosti účastníkov. Inak povedané, nemožno nahrádzať nedôslednosť navrhovateľa pri uplatňovaní jeho nároku úkonmi súdu ex offa, pretože by to znamenalo popretie podstaty a zmyslu sporového konania postaveného na zásadách zodpovednosti každého účastníka za výsledok sporu.

Vzhľadom na vyššie formulované nedostatky v postupe okresného súdu, krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom dôjde k odstráneniu vytýkaných nedostatkov. V ďalšom konaní rozhodne súd zároveň aj o trovách všetkých účastníkov (nielen vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ale aj vo vzťahu k odporcovi).

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.